

Caliban i la bruixa

Silvia Federici

Virus

★★★★☆

L'assassinat massiu de centenars de milers de dones acusades de bruixes està estretament vinculat amb el creixement del capitalisme. Aquesta és la tesi que desenvolupa l'autora en un assaig feminista que arrenca entre els segles XVI i XVII. Federici defensa que a partir d'aquest moment històric s'imposa arreu del món una divisió del treball per sexes que acabarà desembocant en la violència contra les dones i el seu arraonament a l'espai domèstic.

Joan Miró. El nen que parlava amb els arbres

José Massot

Galaxia Gutenberg

★★★★☆

Entendre tot el que hi ha darrere l'obra de Joan Miró, un dels artistes més importants del segle XX, és una mica més fàcil gràcies a aquesta biografia. A través d'un treball exhaustiu centrat en el període comprès entre el 1893 i el 1947 (infància, joventut i guerres civil i mundial), l'autor ens apropa a les seves relacions familiars i als seus contactes artístics. Una radiografia del Miró més íntim i desconegut.

Un sotrac mundial

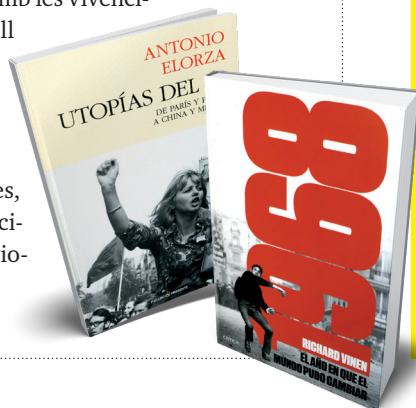
Utopías del 68

Antonio Elorza | *Pasado & presente* | ★★★★★

1968. El año en que el mundo pudo cambiar

Richard Vinen | *Crítica* | ★★★★★

Coincidint amb el mig segle de les mobilitzacions socials del 1968 es publiquen dos assajos rellevants que repassen aquells fets. En ambdós casos s'exploren les revoltes arreu del món, més enllà de França, on va semblar que la revolució estigués més a punt de provocar un canvi. L'obra d'Elorza inclou un capítol amb les vivències personals de l'autor aquell 1968, i en el cas de l'assaig de Vinen (en una edició excel·lent) s'explora amb profunditat el llegat i l'herència d'aquelles revoltes, tant pel que fa a avenços socials com a la radicalització violenta dels anys setanta.

Més enllà de la ucronia

QUÈ HAURIA PASSAT SI l'estiu del 1917, enmig d'una Europa convulsa per la Primera Guerra Mundial, la fi de grans imperis i l'eclosió del comunisme i de noves nacions, a l'Espanya d'Alfons XIII hagués triomfat algun dels corrents reformista, republicà o fins i tot revolucionari que van tenir el seu *momentum* en països diversos? De ben segur que hauria estat molt diferent una història successivament marcada per la dictadura de Primo de Rivera, la Segona República, la guerra civil i el llarg hivern del franquisme. Aquest punt de partida certament ucrònic és el que utilitzen David Martínez i Joan Esculies a 1917. *El año en que España pudo cambiar* per anar molt més enllà i fer un bon exercici d'història comparada i reinterpretació del relat fins ara canònic d'aquest moment del nostre passat.

MARC ANDREU
Historiador
i periodista

Profusament documentat amb cites i bibliografia diversa, aquest llibre no tan sols explica per què Espanya, i amb ella Catalunya, no va canviar de rumb ara fa un segle. També ajuda a entendre força bé per què, en canvi, sí que van fer-ho països com Grècia, Portugal, Irlanda, Suècia, Rússia, Turquia o fins i tot Mèxic. Des de perspectives poc utilitzades per una historiografia que, quan tracta del 1917, difícilment s'aparta dels grans relats centrats en la Rússia revolucionària o en l'Alemanya que perdria la guerra, els autors construeixen un mirador nou i molt interessant des del qual repensar l'Espanya del final de la Restauració.

Sense arribar a obnubilar la vista, és des d'aquest mirador que la ucronia interpel·la l'horitzó de la història: ens hauríem estalviat els fatídics 18 i 19 de juliol del 1936 si els mateixos dies exactes, però del 1917, la vaga general i una assemblea de parlamentaris a Barcelona haguessin tombat Alfons XIII? Si hi ha respostes, no estan en l'aire, sinó en la lletra d'aquest llibre.

1917. El año en que España pudo cambiar

David Martínez i Joan Esculies

Editorial Renacimiento | ★★★★★

